

על ג'יימס בונד וכונס הנכסים הרשמי 2021 - הקלות הבלתי נסבלת של חיסול כלכלי / עו"ד דורון אפיק

ביוני 2010 פרסמתי בדה מרקר מאמר בשם "הקלות הבלתי נסבלת של חיסול כלכלי" ובו השווייתי בין ג'יימס בונד, רוצח בשם המלכה, לבין כונס הנכסים הרשמי בישראל. הראשון מחסל במכוון את אויבי הממלכה והשני מחסל ברשלנות עסקים וחברות. עשר שנים חלפו אך בישראל דבר לא השתנה.

עשר שנים חלפו, שלושה סרטי ג'יימס בונד, דניאל קרייג אחד, קיו אחד שבשנת 2021 יצא מהארון, הנסיך פיליפ נפטר, לצערנו, ואנגליה הפליגה לה מהאיחוד האירופי, אבל סך הכל באנגליה הכל אותו דבר. בישראל, להבדיל, מהפכה! ... בערך....

המחוקק הישראלי החליף בשנת 2018 את פקודת פשיטת הרגל (שם לא סקסי בעליל!) בחוק עם שם יפה: "חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי". בהתאם גם שמו של כונס הנכסים הרשמי, בהקשר של פשיטות רגל, שונה וכעת הוא נקרא: "הממונה". גם "פושט הרגל" החליף את שמו והוא כעת נקרא "היחיד". במקרה שלו (ורק במקרה שלו) יש גם סיבה אמיתית להחלפת השם. הוא, פשוט, היחיד שבאמת אכפת לו מההליך. אך מעבר לשינוי השם, עמדת ה"ממונה" עדיין נדרשת בכל הליך ועמדת הממונה עדיין מיותרת. העמדה לא מבוססת על דבר למעט, כך נראה, סיכום על ידי עורך דין זוטור של ה"עובדות" שאחרים כתבו. שהרי, איזו עמדה יכולה להיות לגוף שאין לו גוף מחקר, אין לו כוח אדם עם הבנה כלכלית (כדוגמת רשות ההגבלים העסקיים שמעסיקה עורכי דין וכלכלנים ועמדתה מבוססת על מחקרים ולימוד השוק) והוא גוף עמוס גם כן, כך שתגובותיו רק מעכבות את ההליכים, שאמורים להיות מהירים ויעילים.

כך, למשל, בתיק שאנו מייצגים בו איש עסקים שהוגשה נגדו בקשת פשיטת רגל ניסה בית המשפט לפשר בין הנושה לחייב וכשלא הצליח נתן, באופן תמוה, צו פתיחת הליכי פשיטת רגל. עורך הדין של הנושה אישר לנו מאוחר יותר שכל מטרת ההליך הייתה הפעלת לחץ והנושה כלל לא רצה שאיש העסקים יוכרז פושט רגל. לכן גם הסכים אותו נושה לוותר על מיליון ש"ח מהחוב, רק כדי לנסות לעכב את ההליכים. עורך הדין של ה"ממונה" איחר במתן תגובות, עיכב את ההליך, נתן תשובה לבית המשפט שאין בה דבר שיכול לתרום להליך (אך נוסחה כהחלטה, או הוראה לבית המשפט, במקום כעמדה) ואפילו כאשר איש העסקים הפקיד 600,000 ש"ח בקופת "הממונה" כתנאי לעיכוב הליכי פשיטת הרגל (בהתאם לפשרה שהושגה בדיון בערעור על פסק הדין, אליו "שכח" נציג ה"ממונה" להגיע), נדרש ל"ממונה" מעל שבוע, שתי בקשות לבית המשפט ופניה אישית לכונסת הנכסים הרשמית, כדי לאשר שהכסף הגיע לחשבון וניתן לעכב את ההליכים (כלומר איש העסקים היה "פושט רגל" 8 ימים ללא שום סיבה למעט רשלנות הממונה).

אז מה הפתרון לעשר השנים הבאות? הגיע העת להפוך את ה"ממונה" למה שהוא אמור להיות: ממונה על כונסי הנכסים וכמו היועמ"ש, הוא צד להליכים רק כשבאמת יש לו מה לומר. גורם שיפקח באופן אמיתי על פעולת כונסי הנכסים, יוודא שהם מקדמים הליכי שיקום חייבים ולא תומכים בפשיטות רגל ובעיקר (גם אם הדבר דורש שינוי חקיקה) לקבוע שכר שעתי מקסימלי לכונסי נכסים ולפקח על כך שאין הם משקיעים שעות מיותרות ללא סיבה. בסופו של דבר, שכר הכונסים (שכיום מחושב באחוזים מתיק פשיטת הרגל) הוא תמריץ לכונסי הנכסים לקדם הליכי פשיטת רגל במקום שיקום והנפגעים הם גם החייבים, אך גם הנושים שלהם והמשק בכללותו. ובדיוק כמו לפני 10 שנים: עד אז, ככל שתרצו לסחוט איש עסקים בישראל, עליכם רק לאיים בתביעת שווא ובבקשה לפשיטת רגל.

עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בהנפקות באוסטרליה ובניו יורק, דיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

On James Bond and Official Receiver 2021 - The unsettling easiness of a financial murder in Israel /Doron Afik, Esq.*

In June 2010, I published an article in the The Marker titled "The unsettling easiness of a financial murder in Israel" in which I compared James Bond, a killer in the name of the Queen, to the Israeli Official Receiver. The first deliberately eliminates enemies of the Kingdom and the second negligently eliminates businesses and companies. Ten years have passed but in Israel nothing has changed.

Ten years have passed, three James Bond films, one Daniel Craig, one "Q" that came out of the closet in 2021, Prince Philip passed away, unfortunately, and England sailed away from the EU, but all in all, all remained the same. In Israel, however, a revolution! ... well, sort of ...

In 2018, the Israeli legislature replaced the Bankruptcy Ordinance (clearly an unsexy name!) With a law with a beautiful name: "The Insolvency and Economic Rehabilitation Law." Accordingly, also, the law renamed the Official Receiver, in the context of bankruptcy to: "Commissioner". The person who is the "Bankrupt" was also renamed to "the individual" (in Hebrew it also means "the only one"). In this case (and only in this case) there is also a real reason for the name change. He is, simply, the only one who really cares about the proceedings.

But beyond the name change, the "opinion" of the "Commissioner" is still required in every procedure and the opinion of Commissioner is still redundant. The "opinion" is not based on anything other than, it seems, a summary by a junior lawyer of the "facts" that others have written. After all, what opinion can one have without any research body, without manpower with economic understanding (unlike the Antitrust Authority that employs lawyers and economists and its positions are based on market research and study) and is a busy body so that its reactions only delay procedures that ought to be fast and efficient.

Thus, for example, in a case in which we represent a businessman against whom a bankruptcy petition was filed, the Court tried to mediate between the creditor and the debtor and when failed, granted, oddly enough, an order to open bankruptcy proceedings. The creditor's lawyer later confirmed to us that the entire purpose of the proceeding was to apply pressure and the creditor never intended for the businessman to be declared bankrupt. For this reason, the same creditor also agreed to reduce the debt by ILS 1 million, just to try to stay the proceedings. The lawyer of the Commissioner was late in filing responses, delayed the proceedings, gave an "opinion" to the Court that had nothing in it but repetition of "facts" already stated by others (but drafted as a decision, or an order to the Court, instead of as an opinion) and even when the businessman deposited ILS 600,000 in the "Commissioner" bank account as a condition for staying the bankruptcy proceedings (in accordance with the settlement reached in the appeal hearing, to which the Commissioner's representative "forgot" to appear), it took the Commissioner over a week, two Court motions and a personal application to the Official Receiver herself, to confirm that the money was received and the proceedings can be stayed (i.e. the businessman was "bankrupt" for 8 days for no reason other than the Supervisor's negligence).

So what is the solution for the next ten years? It is high time to turn the "Commissioner" into what it should be: an entity in charge of appointed receivers and like the Attorney General, a party only to proceedings where it actually has something to say. In particular, (even if this requires a legislation change) one need to set a maximum hourly wage for receivers and monitor that they do not waste unnecessary hours for no reason. Ultimately, the receiver's salary (currently calculated as a percentage of the bankruptcy portfolio) is an incentive for receivers to promote bankruptcy proceedings instead of rehabilitation and the victims of this are the debtors but also their creditors and the economy as a whole. And just like 10 years ago: until this is done, as much as you want to blackmail a businessman in Israel, all you need to do is to threaten to file a false bankruptcy petition.

*Doron Afik, Esq. is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on Australian and New York IPO's, international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com